

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr. a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumără și la poște și la librării.

În București

primesc abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. n. sau 15 bani rom.

Mai multă asprime?

Doi oameni marcanti ai Maghiarilor, Kossuth și Apponyi, au aflat de bine a se pronunța în chestiunea naționalităților. Ne pare înainte de toate bine de acest lucru, căci el dovedește că și politiciii maghiari sunt în cele din urmă siliți a mărturisii existența acestei chestiuni și marea ei importanță în viața de stat a Ungariei.

Dar' îndărjita rebel dela Torino și nobilul șef al opoziției naționale maghiare nu se mulțumesc a constata dimensiunile serioase ce a luat, pentru-că a trebuit să iee, chestiunea naționalităților, ci au pretenția de a face și propuneri, cum are aceasta să fie rezolvată. Și în aceasta sunt de perfect acord amândoi, ca-și-când s'ar fi înțeles înainte de a se pronunța.

Amândoi propun ca statul să suprimă mișcarea naționalităților prin energie și asprime mai mare, căci altminteru nu se poate. Kossuth o face de-a dreptul, oarzan și fără incunjiur, ear' Apponyi, mai diplomat fiind, spune același lucru, învălț în frase meșteșugite despre creșterea puterilor centrifugale, despre descreșterea celor centripetale, despre slăbiciunea guvernului, necesitatea întăririi statului național etc.

Părerile acestor doi corifei politici ai poporului maghiar despre chestiunea naționalităților arată în toată golătețea sa un trist adevăr, care noi de nenumărate ori l-am constatat, însă tot nou și actual rămâne: Arată aducina rădăcirea a Maghiarilor în apăsarea raporturilor de naționalitate ale patriei și incapacitatea lor de a vedea adevărul și a-i trage consecuențele naturale.

Cu asprime adecă să se poată rezolva chestiunea naționalităților? Eată alfa și omega celui mai cras șovinism maghiar!

Cei-ce propun asemenea măsuri absurde nu se gândesc la o mulțime de lucruri. Nu se gândesc că deștep-tarea și lupta pentru existență și des-voltare națională nu sunt invenții particulare ale popoarelor din regatul ungar, ci cuceriți generale ale neamului omene-sci, care au dat și dau încă nota caracte-ristică a secolului prezent. Nu se gânde-sc, că principiul național a condus firul roșu al istoriei contemporane, a

creat actuala configurațiune geografică a Europei și a ridicat popoarele ei, între care și pe cel maghiar, la nivelul la care se găsește.

Și ceea-ce a fost normativ pentru alte țeri și alte popoare, ceea-ce a sbuciumat lumea întreagă, dar' în fine tot a eșit pretutindenea învingător, să se poată înăbuși la popoarele nema-ghiare din Ungaria prin asprime, adecă prin forță brută?

Și apoi mai încapă vorbă de mai multă asprime ca până acum? Nu și-a dat neînduratul Coloman Tisza în decursul guvernării sale de 25 ani cea mai diavolească silință de a strivi naționalitățile cu extremul asprimii și brutalității? Nu le-a scos din parlament și din funcțiunile publice, nu li-a închis și maghiarizat școalele, nu li-a con-fiscat fondurile culturale, nu li-a ata-cat autonomiile bisericesti, nu li-a terorizat presa, nu a făcut cele mai dra-conice legi maghiarizatoare? Și re-sultatul? Este acela, că la retragerea lui Tisza conștiința națională a nema-ghiarilor era mai trează ca ori-și-când, că totmai fanatică lui brutalitate le-a pus pe toate în picioare și le-a oțerit spre cea mai desperată rezistență.

Ear' urmașul lui Tisza, contele Szapáry nu a făcut cu prea puțină deosebire același lucru? Nu s'a pus și el fără doar și poate în serviciul șovinismului maghiarizator, nu a persecu-tat toată suflarea și toată mișcarea ne-maghiară, nu a dat drum liber pati-melor naționale și fanatismului socie-tății maghiare, ca să se umfle până la terorism în ură contra tot ce este ne-maghiar? Și rezultatul? Resultatul este că am ajuns astăzi acolo unde sîntem, am ajuns că înșii atotputer-nicii care le-au făcut toate aceste sînt siliți a se întreba: Unde o să ajun-gem?

Este uimitor, că în fața acestei stări de lucruri se mai găsește și astăzi oameni, și încă oameni cu pretenții de mari politici și bărbați de stat, care tot mai stăruiesc cu cerbicie în părerea nenorocită, că glasul naționalităților ne-maghiare se poate înăbuși cu forța, aspirațiunile lor naționale se pot nimici prin asprime! Durere, cu toate aceste, așa cred toți politicii și politicarii ma-ghiari.

Și fiindcă așa cred, este posibil că așa vor și face. Guvernul, sub pre-siunea opiniei publice maghiare, va con-

tinua a prigoni cu foc și sabie pe toți luptătorii și toate mișcările naționalită-ților, le va denega, ca și până acum, dreptul de întruniri și asociere, va da administrației și gendarmeriei carta bianca, ca să taie și să spânzure cum vor voi pe agitatorii naționalităților.

Ear' dacă cu toate aceste guvernul actual se va dovedi — ceea-ce prea sigur este — incapabil de a scoate din lume naționalitățile și aspirațiunile lor, apoi va veni altul și mai strajnic, va veni poate iesitul de Apponyi și va fi și mai aspru, va introduce poate v'o a doua ediție a inchiștiiei, cu ruguri, furci și camere de schinguire *ad ma-jorem gloriam ideii de stat maghiar*. Să poftesească!

Deși foarte mahniiți a vedea patria comună dată pe mâinile astorfel de fa-natici cu deprinderi medievale, care nu știu să învețe din trecut și nu vor să înțeleagă prezentul, putem să rămânem calmi și liniștiți în fața demersurilor asiaticce ce întreprind și vor mai întreprinde. Căci adevărurile vecinice ale istoriei nu le va schimba brutalitatea maghiară. Ear' aceste ne spun, că din rugurile inchiștiiei spaniole a eșit liber-tatea Țerilor-de-jos, din pălăria lui Gessler a isvorit independența Elveției — din brutalitatea Maghiarilor va eși și libertatea noastră națională. Și anume va eși cu atât mai curând, cu cât mai mare și mai înțepitoare va fi aceea.

De aceea cu înșutită îndreptățire le putem noi striga celor d'al de Ap-ponyi: *Lasciate ogni speranza!*

Suspendarea dlui Dr. V. Lucaciu.

Adresa celor 10.000 de credincioși ro-mâni gr-cat. coudunați la sărbările din Șişeci către Sfântul Scaun apostolic din Roma.

Preafericite Părinte!

Întru-nii noi subscrișii, cler și mireni, credincioși greco-catolici Români, din provincia metropolitană de Alba-Iulia—Făgăraș, la sărbările eclesiastice dela biserica, votivă pentru sfânta unire a tuturor Românilor în Șişeci, pătrunși de cele mai profunde sentimente de religioasă alipire către sfânta noastră biserică și de devotament către Sf. Scaun apostolic al Romei, am ținut de cuviință să adresăm, cu fiască umilintă, către Preasfinția Ta, Preafericite Părinte, aceste orduri modeste în care se cuprinde mai înainte de toate mărturisirea sincerei noastre alipiri către glorioul

nostru pontific Papa Leon XIII., către capul bisericii lui Christos, precum și acea dulce speranță, că fi credincioși și devotați fiind vom afla ascultare părințească când ne apro-piem cu fiască încredere de acest Tron glorios.

Cu pietate ne aducem aminte de părinții noștri, care în vremuri de cea mai grea în-cercare pentru biserica și națiunea noastră, când în biserică erau asupriți de grecism și de slavism, în viața publică civilă erau în-jugați prin sistemul feudal în cea mai bar-bară sclăvie, când lângă toate acestea se adăuga și ura de rasă, care îi asupria și îi ame-nința cu extirpare, cu nimicire, ca prin in-spirațiune providențială s'au întors spre Roma eternă, și întorcându-se la sfânta și mântui-toarea unire cu Sfântul Scaun apostolic al Romei, au reparat erorile trecutului, și ca re-munerățiune cerească pentru nobila lor în-țoarcere la credința strămoșilor noștri Romani, au primit deodată cu renașterea lor religioasă și renașterea culturală națională.

Așa s'a adevărit că Roma este acel centru de lumină sufletească, de unde isvo-resce adevărata cultură, nepătată morală evan-gelică, țaria popoarelor, condițiunea existenței și a desvoltării lor.

Prin sfânta unire cu Roma puterile și virtuțile, precum și talentele națiunii, cu o acțiune simetrică și paralelă cu a autoritatea supremă conducătoare în biserica lui Christos, au rezultat roadele binefăcătoare ale culturii naționale: adecă prin sfânta unire recăști-gându-se Români libertatea fililor lui Dum-nezeu, deodată s'au împodobit și cu pavăza conștiinței drepturilor lor neprescriptibile, s'au distins prin nobilele aspirațiuni la o soarte mai bună, la libertate și independență na-țională.

N'au putut însă să trăiască neconturbați, n'au putut să lucre în tihnă spre ajungerea idealului nobil, ce fiecare națiune poate și are drept să-și propună: o putere mijloci-toare între națiune și între Sfântul Scaun apo-stolic a făcut de multe-ori ca națiunea să simțască cu durere, că este silită a servi alte interese prin așezămintele sale religioase, și nu ale sale proprii, și că acțiunea peste tot binefăcătoare a catolicismului, la Români de multe-ori se manifestă prin amortirea unor acțiuni mai energice, mai viguroase pe care fiecare națiune le poate face și are drept să le facă între anumite giurături, să se afirme, să-și dovedească capacitatea, trăinicia și mi-siunea sa.

Fiind astfel împedecată corelațiunea imediată între națiune și Sfântul Scaun apo-stolic, precum istoria ne arată, nu arare ori s'au născut diferențe grele între așa numita

„putere de stat“ și între autoritățile noastre eclesiastice consocii de chemarea lor sublimă. Aceste autorități au cuprins cu mintea lor ageră și pătrunzătoare, ce putere civilisă-toare nemărginită zace în instituțiunea ca-tolică, în catolicism, și cu nobila lor inimă au voit ca acea putere să roueze asupra națiunii lor toate binefacerile pe care e capa-bilă a le cuprinde. Aceste năsuințe însă au aflat de multe ori obstacole grele, pedeci mari în aceia, care nu erau însuflețiți de ideea bu-năstării, a progresului poporului român, de un viitor glorios pentru națiunea noastră. Cu toții cunoaștem faptele mărețe ale archie-reilor noștri, dela Inocențiu Micul (Klein) și până la mult regretatul și preiubitul nostru arhieru de piș și în veci fericită amintire Ioan Vancea.

Marele nostru Inocențiu a fost silit a purta cea mai înverșunată luptă pentru dre-pturile poporului românesc, și el n'a pregetat a jertfi toate și a se jertfi tot, mai bine decât să cedeze înaintea puterii asupritoare. A fost exilat din diecesa sa, scos din mijlocul popo-rului său, de urgia străinilor.

În Roma și-a aflat liniște și consola-țiune, și genul Romei catolice a dictat pe peatra lui monumentală din S-Maria în Cos-medin din Roma că:

„De principe, de patria, de populo op-time meruit“.

Memorable și prețioase cuvinte, care închid în înțelesul lor aduce o sumă întreagă de învățături mântuitoare.

Cel-ce lucrează și luptă pentru dreptu-rile bisericii și ale națiunii sale, acela este propteaș Tronului, cetățean adevărat, prie-tenul poporului.

Și asta nu poate fi altfel, deoarece-ce după sublimele învățături ale Sfînșiei Tale, Preafe-ricite Părinte, depuse în enciclica „Immortale Dei“ sîntem lămurii că biserica, deși în sine și după natura sa privește mai înainte de toate la mântuirea sufletelor și la fericirea cerească, totuși și în cele lumesci aduce atâtea și atât de mari foloase, de n'ar pute să aducă nici mai multe nici mai mari, chiar dacă ar fi fost întemeiată pentru promovarea binelui vieții pămîntene“. Și earăși: „Biserica ori-unde și-a pus urma, îndată s'au schimbat fața lucrurilor și a împodobit moravurile po-poarelor cu virtuți, mai înainte necunoscute, și cu toate binefacerile civilizațiunii“.

Așadar bunăstarea și fericirea popoa-relor resultă din realizarea neturburată a pre-ceptelor și sfaturilor evanghelice în armonie cu adevărurile pe care ni-le descopere mintea sănătoasă, neturburată de patimile omenești.

Cel-ce le observă aceste și cel-ce avînd puterea conducătoare în stat nu numai nu le

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Ochii și sprâncenele Româncelor.

— Studiul. —

De

Dr. I. T. Mera.

Ochii sînt fără îndoială cel mai im-portant organ senzual al omului, și dacă Helm-holtz dăce despre toate cele 5 simțuri, că sînt un fel de avantposturi ale creierilor, despre ochi se poate dice că este un loc-țiitor, în care se oglindează dispoziția sferelor centrale. Însămănțarea ce o au ochii în este-tica figurii omenești o cunoaște ori-ce cine, și astfel cred că nu va fi lipsit de ori-ce in-terese studiul care se va ocupa cu una dintre cele mai principale părți ale corpului ome-nesc, fie acel studiu destinat chiar pentru pu-blicul cel mare și astfel scris dintr'un punct de vedere mai general și mai puțin sci-entific.

Și dacă ca obiect principal al studiului meu mi am ales chiar ochii Româncelor, am făcut-o din acel prea penderos motiv, că ochii femeilor române, începînd dela țeran-cile din cele mai săracăcioase colibe, până la cocoanele din cele mai înalte cercuri, au în formațiunea anatomică și plastică a ochilor lor atâtea frumșei și atâtea însușiri proprii numai Latinilor dela Dunăre, încât terenu este foarte vast și din punct de vedere ro-mânesc un explicabil interes.

Ochiul este o beșică de formă elipsoidală, atrînată de nêrvul vederii și așezat în goli-cunea orbitelor, mișcat în toate direcțiunile de 6 muscoli gracili și încungiurat de o cantitate dife-rită de substanță grăsoasă. Partea de dinainte

a acestei beșici e transparentă, se numește „cornea“ și este asemenea de o curvatură elipsoidală cu diametrul frontal mai mare ca cel perpendicular. Îndărjitul corneei este ținut ca o perdea găurită „irisul“, care determină co-loarea ochiului și prin a cărui găurice (pu-pilă) străbat rașele de lumină în interiorul camerei obscure, pe care o formează partea posterioară a ochiului.

Globul ochiului rămas neacoperit în o mare întindere a emisferei sale anterioare, este scutit și acoperit și în această parte prin pleope, care ca 2 cortine se închid și se deschid luncînd cu partea lor internă peste su-prafața luncioasă a globului.

Cred că această superficială descriere anatomică va fi suficientă deocamdată pentru mai ușoara înțelegere a celor următoare.

Și acum să ne întrebăm, care din aceste părți anatomice formează frumșea ochiului, ce caractere trebuie să aibă ele pentru a pute fi numite frumoase, și în sfîrșit care sînt ca-racterele ochilor femeii române?

Noțiunea frumuseții este fără îndoială foarte greu de definit și în special ce privește sentimentul frumuseții în chestiunea care pe noi acum ne interesează, el nu numai este diferit la diferitele rase, ci este atrînat și dela o mulțime de alte împrejurări dependente parte de individualitatea și dispoziția noastră sufletească, parte de lumea din afară. Este greu prin urmare a stabili în această materie legi nêrș-turnabile de o recunoaștere generală și valoare absolută. Cu toate acestea pot dice, că noi Europeii sîntem în general înțelegători cel puțin asupra unei chestiuni atât de importantă, cum este frumșea femească, lăsînd, se înțelege, fiecărei națiuni gustul atrînat de individua-litatea sa etnică.

După părerea noastră frumșea ochiului depinde dela următoarele lucruri: Mărimea aperturii pleopelor, mărimea corneei și a irisului, culoarea sclerei, cantitatea lacrimilor care în continuu umezesc suprafața anterioară a globului, expansiunea ochiului, expre-siunea ochiului întreg și în sfîrșit în măsură destul de importantă dela gene și sprâncene.

Ne vom permite a examina pe rînd și cu deamăruntul toate punctele aici înșirate.

Mărimea aperturii pleopelor determină aceea ce noi în înțeles fals numim „mărimea ochiului“. Cu cât mai mare este depărtarea între cele 2 unghiri ale pleopelor și cu cât mai mare este radiul curvaturii marginei pulpebrale, cu alte cuvinte, cu cât mai îndepărtate sînt acele margini una de alta, cu atât mai mare va fi segmentul des-coperit de pleope și cu atât ochiul ne va apăre mai mare.

Nu de mai puțin importanță este în această privință și cantitatea substanței gră-soase, care încungiură globul ochiului și umple lacunele cavității orbitale. Este evident, că cu cât mai multă grăsimă este în orbită, cu atât mai tare va fi împins ochiul spre apertura pleopelor și segmentul rămas de ele neacoperit va fi mai mare.

Prin urmare nu dela mărimea globului ocular depinde aceea ce laicii înțeleg sub „mărimea ochiului“. Globurile o-hiurilor se deosebesc atât de puțin la diferiții oameni, încât ele se pot numi aproape egale; la copii chiar beșicile oculare au aproape aceeași mă-rime ca la oamenii ajunși la vîrsta perfeciei dezvoltări trupesci. Și nemuritorul Rafael scia deja că în al 5-lea an de viață ochii și-au ajuns completa lor desvoltare și schimbările care se fac de aici înainte, special în ce pri-

vesce mărimea globului, sînt foarte neînsem-nate. Cine nu a rămas nimit de frumșea și mărimea ochilor la mulți copii în acea fra-gedă etate? — un lucru care se explică prin disproporțiune între dimensiunile ochilor și ale celorlalte părți din față.

Dar' dacă mărimea o-hilor variază atât de puțin la indiviđi, — nu încapă îndoială că națiunile vor fi avînd și în această direcție însușirile lor particulare.

Nu știu să se fi făcut studii sistematice și exacte asupra acestei întrebări atât de in-teresante, și este greu prin urmare a înșira date amănunțite.

Dar' și fără astfel de măsuri nu este greu să constatăm că la Români și în special la femeile Românilor globul ocular are dimen-siuni respectabile și că apertura pleopelor este fără excepțiune mare și deschisă. De altminteru această însușire este caracteistica întregiei seminții latine; și dacă nu pot dice că femeia română ocupă între surorile sale primul loc în această clasificare, totuși ea nu rămîne departe îndărjitul surorii sale italiene, care netăgăduit posedă cel mai mare glob ocular.

Nu se îndoiesc nimenea, că un ochi mare este frumos, dar' noi credem că mult mai importantă decât mărimea globului este mărimea corneei și a irisului.

Aceste două părți ale ochiului au tot-deauna aceeași dimensiune; periferiile lor se acoper reciproc și se întîlnesc în inelul ciliar, care se poate cunoaște pe culoarea sa vineție la marginea corneei fiecărui ochi omene-sci.

O cornea mare și un iris mare fac ade-vărată podoabă a ochiului și ele sînt părțile care ne surprind întâiași-dat la vederea unui ochi de adevărată frumșei. O cornea și un

iris mare dau ochiului expresia unei inteli-gențe adevărate, unei seninătăți dulci și sim-patice. Și dacă examinăm bine capo-d'operele artiștilor din ori-și-care vreme ne vom convinge foarte ușor despre acest adevăr. Așa e cu Madona „dela Sedia“, așa mai cu seamă în „Madona Sclăvina“, acest ideal de simpatie și bunătațe femească, așa în „Cina dela Emau“ a lui Palma Vecchio din Galeria florentină, unde irisul și prin urmare și cornea în ochii lui Ius Christos ne surprind prin mărimea lor; și așa în toate picturile de valoare artistică, prin care ni-se înfățișează suflete de o inteli-gență adevărată, de o bunătațe și simpatie neîndoioasă.

Și dacă ne întrebăm, pentru-ce cornea și irisul dau aceste însușiri ochiului, cred că nu va fi greu a găsi o explicație potrivită.

Ochiul este un fel de fereastră prin care se poate privi în interiorul locașului in-teligenței omenești, un lucru de care medicii de mult timp se folosesc spre a diagnostica multe boale interne și în special boale cerebrale. Cu cât mai mare va fi acea fereastră, cu cât mai întinsă va fi privirea noastră în interiorul intelectual al celui in-divid, care parcă ar voi să ne deschidă întreg sufletul său și toate tainele vieții sale. Și prin ce alta câștigă cineva simpatia, iubirea și chiar stima semenilor sei, decât prin sînce-ritatea ce manifestează față cu dinșii. Un om închis și busurcat va rămîne pentru întreașa omenime totdeauna o ființă uricioasă.

Și tot așa o cornea mare manifestează un larg orizont de vederi, o transparentă, o seninătate și adîncime, care toate dovedesc o inteligență superioară. (Va urma.)

impedecă, ci le promovează, lucră spre binele și progresul națiunii, spre înflorirea patriei, din contră cel- ce conturbă relațiunea naturală și indispensabilă dintre religioși și stat, lucrând în detrimentul acesteia, provoacă ruina acestuia.

Și în asta au vădut părinții noștri emulamentele neprețuite ale sf. uniri, precum le vedem și noi, ca prin ea înălțându-ne la sublimitatea adevărilor religioase să ne bucurăm de rezultatele ei fericitoare și pentru viața civilă, de progres, libertate, civilizațiune și cultură națională.

Durere însă, aceia care direcționează relațiunile vieții noastre cetățenești în stat, seduși de egoism și de patimile omenești în favorul rasei lor, precum voesc a utiliza viața noastră civilă în spre binele, progresul și folosul lor exclusiv, așa sunt foarte aplicați a guvernarea astfel vieții publice, ca instituțiunile noastre bisericicești să fie exploatate tot spre ajungerea acelor scopuri, ceea ce înseamnă că florile noastre scopuri și plăcute, pe care cu atâtă grijă le creștem și le cultivăm, să rodească pe seama altuia.

Și răul cel mai mare ni-se face atunci, când spre ajungerea scopurilor lor neiertate, quasi spre cohonestarea tendențelor neexcusable, prin abuz de putere astfel ocărmesc, dela conducerea destinelor vieții noastre bisericicești aduc și aplică puteri și talente din sinul națiunii noastre, care nu rivnesc înainte de toate la înălțarea măririi bisericii și prin ea a națiunii române, ci prepuș nedreptele resurse de stat justelor așteptări și pretențiuni ale vieții națiunii lor în stat.

E natural că unii ca aceștia nu servesc interesele bisericii, ci provoacă diaceniuni în viața bisericicească și de stat, pentru că prea de tot provocător și vătămător este să vezi pe un arhieru făcând cauză comună cu factorii aceluia sistem de guvernare, care fără incușur și fără de echivocațiuni își spune în față că vrea să-și nimicească viața națională în biserică și în stat, în aceea biserică și în acel stat, pe care noi le susținem cu sudoarea feței noastre, cu banii noștri, cu sângele fililor noștri și cu dragostea inimii noastre.

Nu credem că cu această ocaziune să putem expune mulțimea de abuzuri ce se întâmplă în această privință și direcțiune în viața noastră bisericicească: va veni timpul și aproape este, când siliți vom fi a arăta Sfinției Tale, Preafericite Părinte, și abuzurile acestora foarte dureroase și provocatoare și vom cere repararea lor în interesul păcii noastre bisericicești și al liniștii conștiinței noastre.

Acum ni-se impune trista datorință de a aduce la înalta cunoștință a Sfinției Tale, Preafericite Părinte, o faptă de cea mai mare gravitate servită de veneratul consistor de Gherla, prin care numitul consistor ni-a cauzat cea mai adâncă durere.

Fapta aceasta tristă este suspendarea dela oficiul parohial și dela toate funcțiunile preoțesci a parohului din Șisesci Dr. Vasile Lucaci.

Dureros ne-a atins pe toți această faptă a episcopului Gherlei, pentru că prin ea a lovit chiar pe acel bărbat distins al nostru, care cu tot zelul, cu tot devotamentul și cu toată abnegațiunea a servit cauza bisericii și a națiunii sale, care prin erudițiunea sa, prin virtuțile sale preoțesci și cetățenești, și mai ales prin cea mai desăvârșită a sa desinteresare, nu numai că a cucerit inimile noastre care avem fericirea de a-l cunoaște bine și în persoană, ci au făcut din el cel mai iubit preot al clerului și poporului român.

Și aceea este mai dureros în toată afacerea aceasta, că spre justificarea și cohonestarea faptei servite se folosesc de motive care de adevrătuț vătămă sentimentele noastre de oameni iubitori de religioși, de neamul, de patria noastră și de ordul și disciplina canonică în biserică și în toată viața publică.

Din toată motivarea actului de suspendare, la prima vedere se pricepe chiar, că aici nu avem de a face cu un act pur canonic-bisericicești, ci cu o emanațiune a sistemului politic de guvernare, care ne tirăsece.

Prin acest act, Preafericite Părinte, ne vedem sfânta noastră biserică ingenușată înaintea unei puteri dușmane, vedem compromisă încași cauza s. uniri la Români.

Sfântă și de tot venerabilă este înaintea noastră auctoritatea episcopicească, fiind episcopul pus de Spiritul Sfânt a guvernarea bisericii lui Christos și a fi păstorul și conducătorul turmei cuvântătoare. Ne pătrunde însă chiar de aceea o neapăsă durere, când vedem că această sacră auctoritate precum ni-se pare cu premeditație reavoință este expusă, exploatată și se degradează cu atâtă ușurință la o compleșantă neiertată față cu un sistem de guvernare, care față față proclamă nimicirea noastră națională în biserică și în toată viața publică.

Și întru adevăr, în relațiunile noastre politice de sub această nefericită ocărmuire,

este imposibil ca clerul nostru să nu-și în drept activitatea sa pe teren politic și să nu se amestece în acțiuni politice, mai înainte de toate din punctul de vedere al chemării religioase a preotului român, și tot asemenea din considerarea binelui patriei și al națiunii.

Este constatat din acte publice, din declarațiuni peremptorii ale guvernului nostru, că devisa actualului sistem politic este asimilarea națiunilor nemaghiare din țeară în unica rasă și națiune maghiară.

Mijloacele spre acest scop imposibil și imoral sânt toate ramurile vieții publice, biserică, școală, justiția și administrațiunea.

Dar! față cu aceste tendențe netăgăduite și neascunse mai mult, unde rămâne instituțiunea noastră bisericicească greco-catolică, unde poate să cuprindă loc biserica gr-cat. română unită cu Roma?

E evident, că cel- ce se luptă în contra tendențelor acestui guvern, cel- ce i-se opune cu toată tăria sufletului său, lucră în interesul bisericii noastre greco-catolice, și prin ea spre binele și înflorirea națiunii întregi, ear' cel- ce nu se opune acestor tendențe, nu este amicul bisericii noastre greco-catolice române, și cu atât mai virtos cel- ce promovează tendențele acestea, se pune în primejdia trădării odoarelor celor mai scumpe, cu ce a împodibit bunul Dumnezeu inima unui om, conștiința unei națiuni.

Și poporul nostru care ne susține biserică, cultul religioși, școala, preotul și învățătorul, pe cine are de lumină, de conducător în lupta sa pentru conservarea religiunii și a limbii sale, dacă nu pe preotul său care de multe e silit, e dator să se amestece în acțiuni politice, și a-l încheie în parohia sa ca în colivie, este a lucra în contra intereselor statului preoțesc, contra intereselor bisericii gr-cat. române; înseamnă a submina însăși existența bisericii gr-cat. române predându-o spre exploatare politice dușmănoase vieții națiunii române.

Ear' a-l lovi pe unul dintre cei mai bravi luptători pentru drepturile bisericii sale și ale neamului său, pe basă de motive, după a noastră părere neacceptabile, numai sub pretexte forțate, la stăruința guvernului, este o procedură ce trebuie să ne atingă foarte dureros și care din inimile tuturor Românilor de bine a scos țipete de durere și de indignațiune.

Amicul și fratele nostru Dr. Vasile Lucaci a reprezentat în modul cel mai vrednic cauza bisericii gr-cat. române, și noi cu toții într'un gând și într'o simțire dăcem cu toată solemnitatea înaintea Sfinției Tale, Preafericite Părinte, că numai așa sântem și putem fi liniștiți în conștiința noastră religioasă, dacă instituțiunea bisericii noastre gr-cat. române lucră în spiritul reprezentat de iubitul nostru preot Vasile Lucaci, altfel nu.

Și sub impresiunea acestor simțăminte cu fiască umilință și încredere rugăm pe Sfinția Voastră, să Vă îndurați a ne reda pacea și liniștea conștiinței noastre religioase atât de greu vătămăți prin fapta veneratului consistor episcopal de Gherla, și a Vă îngriji părintește, ca acest vrednic păstor al turmei sale cuvântătoare să-și poată continua neconturbat activitatea sa frumoasă spre binele s. noastre bisericii și spre mândria și fericirea neamului românesc, că prea intristător ar fi să vedem și să simțim, că pe lângă insuportabilele persecuțiuni politice se fim persecutați chiar și în biserică. Dacă și aici trebuie să fim jefiți prigonirilor ucideătoare, în desperațiunea noastră încât să ne îndreptăm privirea și speranța.

Din încredințarea alor de ce mii de români gr-cat., adunați la sărbările dela biserica votivă pentru S. Unire a tuturor Românilor din Șisesci, subscriem această modestă rugare după- ce cu cea mai adâncă fiască umilință cerem dela Sfinția Voastră binecuvântarea apostolică

Șisesci, 20 Septemvrie 1892.

Urmează subscrierile celor 25 de membri de încredere, în numele celor 10.000 de Români adunați pentru sărbări.

Originalul împreună cu subscrierile originale se află depus la Dr. Teodor Mihal, advocat în Dej.

Cum fac Maghiarii istorie.

În dese rânduri ni-s'a dat ocazie să arătăm cetitorilor noștri, cum foile maghiare întortochiază și reproduc fals chiar lucrurile cele mai clare și mai actuale, vădute de toată lumea. Aceasta se înțelege, mai ales când e vorba să calumnieze naționalitățile ori să scuse fie vre-o infamie a societății maghiare față cu naționalitățile.

În fața unui asemenea cas sântem astăzi.

„Nemzet“, organ guvernamental, polemizând contra discursului rostit de

contele Apponyi la Jászberény, caută a desvinovați pe guvern că el ar fi cauza agitațiunilor naționalităților, aculare formulată de șeful conservatorilor.

În loc de a spune adevărul: că întreaga societate maghiară, intolerantă și șovinistă, poartă vina, dimpreună cu guvernul, că naționalitățile sânt nemulțumite și sânt în continuă ferbere, organul guvernamental „Nemzet“ dela 28 Sept. n. scrie în articolul său de fond că naționalitățile ele înșile numai sânt cauza că nu este pace în țeară. Pentru întreaga agitare îi face răspunzători pe Români, despre guvern dăce că e nevinovat ca un copil.

Eată, între altele, ce scrie „Nemzet“:

Că guvernul provoacă neînțelegerile naționalităților, a spus-o demult un dușman personal al contelui Szapary (Acest „dușman personal“ este Horváth Gyula, redactorul foii „Magyar Hirlap“. Red. „Trib.“); contele Apponyi și-a însușit acum și această exagerare. Cât de greșit e, poate vedă ori-cine. gândindu-se cum s'au pornit agitațiunile din urmă, și dându-și seama de aceasta, poate să restorneze îndată întregul resonant al lui Apponyi. Antău și antău Români au întemeiat în patrie un Kultur-egylet în contra lui EMKE, adică a kultur-egylet-ului maghiar, apoi s'a înființat — cu ajutor muscălesc — irredenta română în București; inspirați de această irredenta au început Lucaci și ceilalți tovarăși să agite, să facă legături și propagandă; a venit apoi Memorandumul, dar' delegația română a găsit porțile Vienei închise, aceasta în urma influenței exercitate la Viena din partea guvernului maghiar.

Va să dăcă organele unguresci, chiar o foaie guvernamentală pe care ni-ar plăce să o putem socoti ca serioasă, scrie neadevărurile cele mai sfruntate.

Dice că noi am fondat un Kultur-egylet. Care? „Asociațiunea“? Dar' ea există demult și nu au scop de a desnaționalisa pe cineva.

Dice că la București s'a întemeiat, cu bani muscălești — clișeu vechiu și stupid — o irredenta. Care? „Liga“? Dar' Liga este tot atât de dușmană Muscăilor, pe cât de mult desprețușce pe Unguri.

Dice că Lucaci și cu tovarășii lui de luptă numai inspirați de Ligă au început agitațiunile. Cum? Mai nainte energicul luptător cu soții sei de principii n'a fost oare totdeauna la postul său, nu a combătut cu aceeași tărie și hotărâre actele ilegale ale guvernului și tot șovinismul de care e cuprinsă societatea maghiară.

Ba da!

„Nemzet“ n'ar fi însă foaie ungurescă, dacă n'ar face și el istoria falsificând și întortocând faptele cele mai luminoase, cele vădute de toată lumea.

Correspondența din Viena.

Viena, 26 Septemvrie.

(Scandalul Kossuth. — Sărbarea centenară în Franța și presa ovrească din Austria. — Din diete.) Poziția ce a luat-o presa ovrească „liberală“ din Austria față cu cele întemplate cu privilegiu sărbării în onoarea lui Kossuth în Ungaria a fost ear' foarte potrivită a prezenta în cea mai drastică lumină caracterul ipocrit al acestei specii de opiniune publică. Aceste foi, care au fost îndată la îndemână a arunca în față cele mai grave invinuri deputațiunii române ce a venit la Viena cu intențiunea peste tot leală ca să aștearnă la treptele Tronului o descriere a situației Românilor ungureni, care au acusat de trădare de patrie pe bravi țărani, dintre care mulți, în alipire credincioasă către Tron, și-au versat odinioară sângele în lupta contra Maghiarilor răsculați, — ele nu au găsit nici un cuvânt de indignațiune în fața scenelor scandaloase al căror teatru a fost Ungaria prin profesarea cultului pentru Kossuth. Deși presa liberală nu a mers așa departe ca să apere purtarea fanaticilor lui Kossuth, din raportele ei despre sărbările inscenate de șovinistii maghiari în onoarea revoluționarului Kossuth, ajuns din negat slovac „erou național“, transpiră totuși pretențiunile lămurit simpatia pentru bărbatul, între ale cărui multe fapte false se numără și emanciparea Ovreilor, pentru care „operă de eliberare“ întregă presa ovrească îi exprimă acum în felul ei mulțumita. Dacă se știe, în ce mod practic se prefacă presa liberală ovrească la fiece ocaziune și de câte-ori denegă ea altora sentimentul dinastic, apoi tăcerea aprobătoare ce

observă aceste foi față cu cultul lui Kossuth calificat aproape ca înaltă tradare câștigă o însemnătate deosebită. Tendențele de neatinare ale șovinistilor maghiari, ura lor aprinsă în contra tuturor nemaghiarilor, mai departe dușmănia în contra dinastiei domnitoare, toate acestea nu sânt numai programul politic secret al Maghiarilor, ci acest „program“ se și bucură de cea mai nemărginită bunăvoință din partea acelei prese din Cisleithania, care, condusă și scrisă de Ovrei, e de o seamă cu presa maghiară. Sperăm că factorii normativi ai statului nu vor lua ușo scandalele Kossuth și aprobarea ce au întimpinat din partea foilor „liberale“ din Austria, ci le va da importanța ce merită ca o manifestațiune antimonarhică.

Încă un al doilea eveniment a dat în săptămâna trecută privilegiu presei ovrești spre a-și valida principiile sale revoluționare și antimonarhice. Sărbarea care s'a arangiat în Franța din incidentul transformării acum o sută de ani a regatului în republică amintesc de toate acele rătăcirii ale poporului francez, de care s'a făcut culpabil într'o luptă contra asupritorilor sei absolut îndreptățiți la început, dar' care mai târziu a rupt toate barierele. Că Francezii din anul 1792 au trebuit să pună capăt raporturilor netraice existente în acel timp, aceasta e explicabil pentru ori-cine; că ei au implinit însă această misiune în un mod ce a adus o nenorocire nespuse de mare asupra Franței, ba asupra întregii Europe, e deasemenea explicabil. Și apoi — au trebuit oare Francezii din anul 1892 să fie atât de mult mulțumiți cu stările lor de lucruri, e oare republica franceză, după-cum există ea astăzi, idealul unui sistem de stat? La una s'a ajuns în republica franceză, la ceea-ce poate nu s'ar fi putut nici decât ajunge sub regaliție: anume la aceea că 60.000 de Ovrei au usurpat toată puterea și că Rothschild conduce destinele Franței, atât de mândră de „libertatea“ sa. Dar' tocmai aceste împrejurări o face pe presa ovrească din Austria să uite toate considerațiunile ce datoresc unui stat monarhic, tocmai influența din și în și crescândă a elementelor ovrești a îndemnat foile liberale vieneze a pomeni de diu aniversarea a nașterii republicii franceze cu un entuziasm, care fără îndoială e mai mult ca o lipsă de tact, dacă se are în vedere, că omoritorilor din prima republică a cădut jertfă și o princesă a acelei dinastii, care și astăzi e dinastia domnitoare în Austria. Modul și felul cum a fost discutată de presa ovrească din Austria sărbarea în onoarea lui Kossuth și sărbarea centenară în Franța, arată lămurit care sânt motivele și principiile conducătoare ale acelor organe.

Dietele ferilor de coroană austriace, care au fost convocate în o sesiune ce va dura circa trei săptămâni, se vor amina toate zilele acestora, deoarece, precum se știe, la 1 Octomvrie se vor întruni delegațiunile în Budapesta. Activitatea corporațiunilor legislative ale ferilor arată numai puține momente interesante. În dieta Austriei de-jos s'au întemplat în sedințele din urmă scene scandaloase și conflicte vehemente între majoritatea liberală și minoritatea antisemită. Privilegiu la aceste a dat dezbaterile asupra sumelor ce sânt a se acorda locuitorilor ce au suferit paguba mari prin inundățiunile întemplate astă-primăvară. Deputatul Dr. Luenger și soții sei de partid au dovedit, că numai incapacitatea și ușurimea de minte cea fără margini a comisiunii pentru regularea Dunării, care consistă în parte mare din Ovrei și a cărei datorie e executarea conscripțiilor pentru scutirea țărmurilor, au cauzat pagubele cele enorme. Deputatul Dr. Luenger propune deci ca comisiunea pentru regularea Dunării să fie constrinsă a da despăgubire pentru paguba cauzată. Această propunere, care a fost combătută în modul cel mai pătimăș de către liberali, sub a căror protecțiune stă comisiunea pentru regularea Dunării, a fost în fine predată comisiunii dietei spre a face raport. În dieta Bucovinei încă a ajuns lucrul la explicațiuni agitate între majoritatea română și minoritatea german-liberală, care a parăsit în mai multe riuduri în corpore sala. German-liberalii au pretins energic ca să li-se de în comisiunea dietei o reprezentanță potrivit cu numărul lor și ei au spriginit această pretensiune prin presa lor de partid. Această dorință ferbinte a liberalilor din Bucovina de a căpăta funcțiuni bine dotate în comisiunea dietei corespunde foarte bine caracterului lor. Acolo unde ei sânt în minoritate, se fâleșc cu „liberalismul“ lor, unde constituie însă majoritatea, acolo terori-sează în modul cel mai scârboș pe contrarii lor. Așa minorității antisemite puternice nu i-s'a cedat în dieta Austriei-de-jos și în consiliul comunal al Vienei nici o singură funcțiune de membru în comisiunea dietei, resp. de consilier comunal! Așa se înfățișează „dreptatea“ „liberalilor“!

O întimpinare.

Onorată Redacțiune!

În numărul 191 al prețuitului diar ce redigaați a apărut o corespondență din Roșia-de-Munte cu data 5/17 August 1892, prin care sânt atacat atât eu cât și o altă persoană în modul cel mai brutal, sub masca anonimității. Vă rog deci cu toată stima a da loc și răspunsului meu, ca să pot reduce mistificările și insultele ce le conține la adevărata lor valoare.

În motivarea regresului ce l-am făcut noi Români în Roșia, corespondentul începe cu un neadevăr strigător și anume: aruncă cu învinuirea trădării de neam într'o persoană care este cunoscută în Munții Apuseni de inteligență și popor ca un bărbat cu iubire adevărată către neamul său, care s'a expus la toate ocaziunile pentru cauza română, de al cărui caracter firm românesc nu s'a atins până aji nime și care a suferit persecuțiuni din partea celor dela putere, pentru că a ținut sus și tare la programul nostru național, ce toate sânt cunoscute și anonimului corespondent. Eu sânt autorizat a declara de o infamă însinuare aceea aserțiune, că respectiva persoană s'ar fi retras dela conducere sub pretext că mâinile îi sânt legate de a lucra în contra tendențelor maghiare, și întreb pe corespondent că atunci, când a scris acestea nu i'a fost rușine, sciind că scrie un neadevăr? că atât înainte cât și de vre o 6 ani încoace de când se află corespondentul în comuna Roșia, la toate alegerile au rămas Români fără de post din simpla cauză că protopretorul n'a voit să pună în candidație nici un Român după-cum s'a întemplat în toate locurile sub sistemul actual? Și întreb mai departe pe corespondent că oare de exemplu în contra căror tendențe a răscumpărat respectiva persoană cu bani proprii școala gr-cat. din Roșia, depunând la licitațiune publică suma de 600 fl. v. a.? oare părintele Ioan Maior cătră cine s'a adresat în strimtoarea sa când s'a pomenit că comuna licitează școala pentru datorie veche, ca să o folosească mai târziu de asil de maghiarizare? cine a alergat călătorind și pe noapte intrerupându-și cura la băi, ca în dimineața zilei defapte să poată fi la licitațiune, cine a adaptat acea școală cu toate cele de lipsă? Înșiși inspectorul școlar regesc, a declarat că față cu alte școli confesionale școala gr-cat. este ca o academie. Părintele Maior le cunoașce pe toate, știe și înt-niunile ce le are respectivul față cu școala și sf. biserică, și care au fost aprobate chiar de fericitul metropolit Dr. Ioan Vancea, și tot corespondentul îl timbrează de trădător, care pentru motive egoiste personale sacrifică interesele naționale.

Acum se viu la neînsemnata mea persoană. Mărturisesc că n'am creșut că voi veni vre-odată în cea tristă pozițiune ca la finea carierei mele preoțesci să fiu silit a mă apara în contra celui mai grozav păcat al trădării de neam, și contra acusei grele, de a nu-mi fi împlinit scrupulos datorințele mele ca părinte suferesc față cu turma mie încredințată de 40 ani. Însă dacă Dumnezeu a lăsat și caractere de acelea care cred că meritul adevărat numai atunci strălucesc, dacă se ridică pe dejosirea și calumniarea altora; și după- ce corespondentul este datat a ataca tot numai din tufă în ascuns, cum a făcut-o în anul trecut, și cu corespondențele despre „învățământul“ școlar din Munții Apuseni cu care a produs atâtă indignare, trebuie să mă apăr și eu în contra dușmanului meu ascuns dar' bine cunoscut.

Înainte de toate este neadevărată afirmarea că școala de stat de fete a fost frecventată și de copilele gr-orientale, de a căror instrucție religioasă nu l'a durut pe nimeni capul. Singura elevă care a frecventat în anul trecut școala de stat a venit regulat la oarele de religioși la școala greco-orientală întocmai ca cele greco-cat. la școala lor, și cu care subscrisul am făcut examen din religioși în prezența preanonatului domn protopop cu ocaziunea examenului public, prin urmare n'am comis neglijența mie imputată.

Casul concret este un neadevăr și mai cu coarne. Rosalia Vach, jună gr-orient., este născută dela mamă gr-orient. și dela tată eare a fost romano-cat. și ai cărui consăngeni toți sânt romano-cat. Cam dela al 6-lea sau al 7-lea an a fost ținută de rudeniile tatălui ei, câțiva ani mai târziu a fost ca servitoare la străini până când s'a căsătorit. Școala de fete de stat din loc n'a ceretat-o nici când, prin urmare nici față cu dinsa și fapta ei cu trecerea la religioși romano-cat. nu mă apăsă nici o vină, după-cum se poate convinge onoratul public cetitor din următoarele: Este adevărat că cu ocaziunea căsătoriei sus numitei poporene, eu am făcut vestirile prescrie de lege, în preotul romano-cat. a înduplecat pe mire ca să nu-mi plătească nici vestirea nici cunună, dăcând că el îi va cununa fără carte de bo-

tez și fără certificat pe răspunderea proprie. Eu în contra acestei proceduri nelegale am făcut îndată arătare la protopretorul, și preotul rom.-cat. ca să scape de neplăceri a sfătuit pe părinții bărbatului. Rosaliei Vach, se o înduplece a-și lăsa religionea, și la o săptămână după cununie a și jurat-o în biserică rom.-cat. pentru care fapt este luat în cercetare, fiindcă nevasta este numai de 17 ani. Preotul rom.-cat. la pertractare între altele a și spus că colegul său gr.-cat. părintele Ioan Maior l-a învățat să procedă astfel, fiindcă și eu cu ocaziunea cununiei fiului meu am purces astfel, ceea ce nu este adevărat, deoarece eu am trimis domnului Maior prin Ioan Bistrai și Constantin Diaconă taxa vestirilor de 3 fl. 50 cr. v. a. pentru care am primit un certificat netimbrat.

Ca să vadă onor. cetățeri ai prețuitei „Tribune”, ce puțin poate face un preot când vre-un poporean voese să-și lase religionea, aduc și eu un caz concret și anume: Ana Țura, femeie gr.-cat. din Roșia, cam și încusurată cu părintele Ioan Maior, s'a lăpădat de „biserică” conștientului catichet, nu pentru-ca să se căsătorească, ci pentru-că trăiese în concubinată cu un unitor și ori cât de brutal a fost atacată, părintele Maior cu ocaziunea prezentării tot n'a putut-o reține.

Cu ocaziunea adunării comunale din 11 August am fost repercați în persoană toți Românii din partea aceleia care este atacat la începutul corespondenței, ca să ne prezentăm cât se poate mai mulți la acea adunare, de oare-ce dînsul nu poate lua parte fiind-că în ziua aceea a trebuit să asiste la o cununie ca nănaș.

La menționata adunare mi-am apărut școala și adjutul comunal, făcând istoricul dobândirii aceluia adjut la care am ostentat împreună cu preoții de pe timpul acela: am protestat în contra sentenței de a ne lua adjut, și mi-ar fi rușine să iau lecțiuni în privința datorită mele dela unu care ar pute să-mi fie copil. Nu știu ce onoare am socrat la acea adunare prin vehemența discuțiunii care cum afirmă corespondența, era și e și azi în păruală, și care de toate a fost, numai calmă nu a fost, și în care nu l-am sprignit pe confratele vehement.

Mai pe urmă am să observz numai atâtă că tocmai prin acestor onorati redacțiuni din nr. 196 al „Tribunei” se afirmă că urzitorul acelei corespondențe este acela care voese a se scote și a se ascunde în tufă, afirmând că minciunile și mistificările acelea ar fi adevărate. Atestat de paternitate.

Roșia, 17 Septembrie, 1892.

Nicolae Muntean,
paroh gr.-or.

CRONICĂ

Maiestatea Sa Monarchul — naș. După o scrisoare din Berlin, Maiestatea Sa Împăratul Francisc Iosif va fi rugat a primi funcția de naș la botezul nou născutei prințese germane. Deasemenea regele și regina Württembergului.

Visita împăratului Wilhelm în Viena. După-cum se telegrafează din Viena, împăratul Wilhelm va sosi acolo la 11 Octombrie n. între orele 10 și 12 înainte de amiază. Împăratul Wilhelm va locui în castelul din Schönbrunn. Petrecerea lui n Viena nu va trece la nici un caz peste 4 zile. Pentru timpul petrecerii Sale în Viena s'a proiectat două venetore, una în reșterul dela Guntramsdorf și alta în grădina zoologică din Lainz. Se asigură de nou că vizita e de un caracter cu totul privat. Toate dîneurile se vor da în castelul din Schönbrunn. O reprezentățiune de gală în teatru nu va avea loc, deoarece aceasta nu ar corespunde caracterului privat al vizitei. La casă că expoziția de muzică și teatru va mai fi deschisă pe timpul petrecerii sale în Viena, suveranul Germaniei va cerceta și expoziția însoțit de Arhiducele Carol Ludovic.

Semne de cultură maghiară. Venerabilul președinte al partidului național român, dl Dr. Ioan Rațiu, a primit ieri o scrisoare anonimă dela un „jurist clujan” care petrece în Sibiu, care începe astfel: „Tu Maghiar trădător de patrie, tu murdărie lașă”, și apoi urmează: „Biet martir! Oare de ce nu ai expus la Turda acele tablouri expuse la „Tribuna”, intitulată „Vandalismul dela Turda”? Pentru-că acolo erau Unguri, și a fost frică, dar aici nu și-a fost frică, pentru-că aici nu sînt Unguri. Am scris azi la Cluj după câțiva colegi ca să spargem ferestrele „Tribunei”, ear' ție se-ți dăm un mic interviu cu câteva petrișoare. Biet martir. Rușine pentru Valah, că primese ca conducător al lor pe un Maghiar renegat, cu toate-că urăse pe Maghiari. Îți pot spune însă, că la 30 Sept. atât ferestrele locuinței tale cât și ale „Tribunei” (plu) o să capete ceva ce ai primit la Turda. Servus Dr. Ioan Rațiu de Ujlak. Un jurist maghiar clujan care petrece aici. *Postscriptum.* Ear' „Tribunei” fi recomand să lege tablourile dela vitrină cu lanțuri, căci la 28 c. după amiază (puif, piff!) „Juristul”. — Nou în toată această proză păcătoasă maghiară e, că „juristul patriot”, cum o să-l numescă foile soviniște, a descoperit că dl Dr. Ioan Rațiu este — Maghiar.

Sorisoarea a fost dealtfel datată de aici, ne-francată, scris pe ea că conține un portret, ear' în loc de portret cuprinde o hârtie groasă.

Imbecilități maghiare. Foile maghiare fac mare caz din următoarea scrisoare bătă-rană pe care un țeran maghiar a adresat-o M. S. Monarchului: „Domnule rege apostolic! Deși sînt de 60 ani ear' nevastă-mea de 36, totuși ni-s'a născut un copil. Deoarece ne-a ajuns binecuvîntarea cerească și copii n'am mai avut, și apoi vaca mi-a luat-o și lăsat-o pentru contribuție, te învîț pe D-Ta, Domnule Rege apostolic de naș la botez, dacă nu-ți va fi cu greutate să-l ai de fin pe acest copilăș maghiar, ei și apoi deoarece dihania de filoxeră a mîncat viaa cuminatului meu, și el abia că se ajunge cu mantaua sa adre-foasă, poți să crești din copil soldat, să ajungă chiar general, lucru de care m'aș fali chiar și în mormînt Ear' se aștept mult cu botezul nu m'e lăsa, pentru-că starea păgănească fi este spre greutate copilului, și apoi puțin e cam slăbănog, cu care rămân al apostolice voastre și dimpreună cu nevasta mea salutăm pe Doamna Regină Tevel János. — Un singur lucru nu spun foile soviniște: dacă această „clasică” scrisoare a fost primită de Monarch, și că ce dic cei dela Curte cetind asemenea imbecilități unguresci?!

Lucruri unguresci. Dacă am scrie noi, nu ne ar crede lumea, ar dice poate că vom să pogram pe Maghiari, atât e de ne-creșt, că noul căpitan al orașului Budapesta a-fără de limba maghiară nu știe altă limbă. Și totuși lucrul e adevărat, o spun foile maghiare toate. Și nu le este rușine că au un așa căpitan, abia una serie că ar „șede bine” se știe măcar nemțesea noul căpitan, de oare-ce dînic are daraveri cu Nemții.

Deprinderi rele. Ni-se scrie că în casa unui țeran fruntaș din Satul-nou făcîndu-se o nuntă frumoasă românească, la aceasta au fost invitați și mai mulți domni români, dar unii dintre aceștia au cerut să se joace și cărășul, ceea ce întîmpîndu-e, s'a profanat tot decorul nunții, ear' țeranii s'au indignat, căci așa batjocură cum întîlăși-dată s'a făcut la nunta românească.

Incendiu. Ni-se scrie din Crocna că Joi în 10 Sept. v. a. c. cam la 3 oare post-meridiane a izbucnit foc într-o jireadă de paie a j. delui comunal din Fînș, Teodor Cosma. Acest element furibund, ajutat de o căldură mare, în lipsa de apă, de tulbume, precum și în lipsa de oameni, care erau la câmp ocupați cu culesul porumbului, în scurt timp a mistuit tot nutrețul vitelor judelui comunal, un grajd, o șură mare; de aci s'a aprins apoi la vecinul său grajdul, șura, nutrețul, arînd toate până în pămînt, dar mai nenorocit de-cît toți a fost perceptorul comunal G. Iovuța, căci lui i-a ars casa cu tot ce s'a aflat în ea, precum mobilele, vestimentele, rufe, apoi cerealele, precum și toate edificiile laterale, rămînînd astfel bietul om în câmp sub cerul liber cu familia sa fără nici o bucată de pîne barem. E critică această stare, în care se află aceste 3 nenorocite familii, cu atât mai virtos, că chiar acum a fost incendiată locuințele lor, când toate celea ale traiului au fost adunate acasă. Causa focului e necunoscută. Asigurați au fost numai judele comunal.

Noul comite-suprem al comitatului Sătmăr. După-cum anunță „Ungar. Corr.”, comite-suprem al comitatului Jász-Nagykun-Szolnok, Alexandru Ujfalușy a fost numit comite-suprem al comitatului Sătmăr, pe lîngă dispensarea dela postul său actual.

Gimnasiul ruten din Colomea. Se telegrafează din Colomea cu data de 26 c. Astăzi a avut loc deschiderea solemnă a clasei prime gimnasiale rutene.

Dela Ligă. Cetim în foile din București: O nouă secțiune a Ligei s'a înființat în 13 Septembrie c. în Oltenița, avînd ca președinte pe domnul C. Gălcă, ear' în 6 Septembrie s'a constituit altă secțiune în Ostror, avînd președinte pe domnul P. Oprea.

Posta redacțiunii.

Dlul Fr. C. în P. Bănuș că ești numai paravan și de aceea nu-ți putem face pe voo. Tuturor corespondenților, care ni-au trimis manuscrise spre publicare, le adresăm rugarea să fie cu răbdare, căci este imensă înmulțirea materialului care așteaptă publicarea.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI”

Budapesta, 29 Septembrie n. Foaia oficială publică numirea lui Selley de căpitan orăgenesco, mai departe numirea consilierului de secție Wol-lafka de episcop titular de Makaria pe lîngă dispensarea de funcția unui consilier de secție în ministerul de culte.

Timișoara, 29 Sept. n. Con-ventul senatului evanghelic din Bănat și-a exprimat indignațiunea pentru scrisoarea pe care a adresat-o preotul din Pazna-veche Hurban Ligei române din București.

Viena, 29 Septembrie n. S'a statotit acum că Szemerdy a comis toate trei asasinatelor împreunate cu furt la orologierul din Viena.

Bibliografie

Au apărut:
Carte de cetire pentru școalele primare române. Prelucrată după mai mulți autori de George Zaharia, învățător. Partea I. pentru anul al 3-lea de școală.

Carte de cetire pentru școalele primare române partea II. pentru anul al 4-lea de școală, de același autor.

Ambele cu mai multe ilustrațiuni în text și sînt admise și recomandate sub nr. 9713 din 23 Martie 1891 în editura lui Enrie Zeidner, librar în Brașov, ceea ce se aduce la cunoștință domnului învățător și director local și cercual spre orientare.

NB La 10 exemplare se dă gratuit un exemplar pentru copiii orfani.

A apărut:
Geschichte des Rumänischen Schrifttums bis zur Gegenwart von Dr. W. Rudow. Ausgearbeitet mit Unterstützung der angesehesten Schriftsteller. Durchgesehen und ergänzt im Auftrage des Bukarester Kulturministeriums v. Prof. I. Negruzzi, Akademiker un Abgeordnetem und G. Bogdan. (Istoria literaturii române până în prezent de profesorul Dr. W. Rudow. Prelucrată cu spriginul celor mai de frunte autori. Revădută și întregită din însărcinarea ministerului de culte din București de profesorul I. Negruzzi, academician și deputat și G. Bogdan.)

Volumele se poate căpeta la dl librar Opetz în Lipsa, dar pe calea fiecărei librării, cum și de adreptul dela autor (Ökrös, Bihar, Ungaria.) Prețul cărții e 2 fl. 30 cr.

A apărut:
„Geografie” pentru institutele pedagogice și școalele secundare după H. Guthe-Wagner de Patriciu Drăgălina, profesor la institutul pedagogic diocesan din Caransebeș. Tomul I: Geografia fizică și descrierea continentelor Australia, America, Africa și Asia. Prețul 1 fl. Caransebeș, 1892. Editura autorului.

În editura Ralian și Ignat Samitea din Craiova a apărut:

Dicționar latin-român, cules după cei mai buni autori, de dl Dem. I. Popilianu, licențiat în litere și filosofie, profesor de limba română și latină la liceul Carol I. din Craiova. Prețul unui volum este de 8 lei.

A apărut:
Cercetări de semințe executate în laboratorul stațiunii agronomice de Cornel Roman. București, 1892. Imprimeria Statului.

A apărut:
„Til Buhoglină Năsdravenul”. Povestit în 35 de snoave cu 30 de chipuri. Prețul 26 cr. Editura librăriei Ciurcu, Brașov.

A apărut:
Veacul al XVII-lea Limba și Literatura română. De Constantin Pop. Galați, tipografia I. Schenk, 1892.

LOTERIE.

Tragera din 28 Sept. st. n

Brünn: 32 39 75 5 68

Căendarul zilei

18/30 Sept 1892

Iulian: Eameniu.

Gregorian: Ieronim.

Soarele: răsare 5.25, apune 5.6.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 29 Sept. n. 7 oare dimineța.

Presiunea atmosferică în mm. (Mediul lunar 737.4)		Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului
Observat	Diferența din prețiu			
729.1	-0.3	+18.2	+24.2 +10.9	V

Din țeară 28 Sept. n. 7 oare dimineța.

Stațiunile	Presiune atmosferică în mm.	Temperatura Celsius	Vântul direcția	tura
Budapesta	765	+13.2	—	—
Sătmăr	765	+11.1	S	1
Orșova	765	+11.2	V	1
Arad	765	+17.0	O	2
Panciova	764	+16.6	S	2

Sosiți în Sibiu.

La 29 Septembrie n.

Hotel „Neurhner”. Baronul Wildburg, aspi-ratul de oficer, din Cernăuți. Stoianovici, proprietar, din București. Orel, sublocotenent, din Cluj S. Petri, din Budapesta. Steinbek, comerciant, din Viena. Doboș, și Uttinger, comercianți.
Hotel „Habermann”. F. Fromm, din Mediaș. Kroblo, chelărită, din Oradea-mare. Jakell, din Olmiț.

Economie.

Acțiunile drumurilor de fer austro-ungare. Se telegrafează din Fracfurt: Acțiunile drumurilor de fer austro-ungare nu vor mai fi notate la bursa de aci, după o hotărîre a camerei de comerț, cu începere dela 3 Octombrie. Tot așa vor fi șterse din cota bursei. Mijlocitorilor oficiali li-s'a interzis negocierea acestor valori. Tot așa se telegrafează din Berlin: „Colegiul bătrânilor comercianți a adresat redacțiunilor o circulară prin care le roagă să șteargă din curs rubrica „acțiunilor căilor ferate austro-ungare”, și totodată să nu publice nimic respectiv la eventualele negocieri private cu acele acțiuni.”

Administrația căilor ferate de stat austro-ungare, refuză a plăti cupoanele acțiunilor ei integral. Din această cauză detentorii germani și francezi au intentat administrațiunii sus numite procese atât la tribunalele din Berlin cât și la Paris. Bursele în consecuență li-a șters din cursurile zilei.

Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiile efectuate în 10 Septembrie v. 1892.

I. Verona lui Peiranu fils & Co., grâu 2550 hect., 8.35 lei. N. Catzighera lui Sam. & Fried., grâu 7150 hect., 9.10 $\frac{1}{2}$ lei. N. Catzighera lui Sam. & Fried., grâu 1450 hect., 9.17 $\frac{1}{2}$ lei. N. Catzighera lui Sam. & Fried., grâu 4700 hect., 9.17 $\frac{1}{2}$ lei. H. Fulga lui Galatziato freres, grâu 1800 hect., 7.75 lei. Antoniu lui L. Dreifus & Co., grâu 850 hect., 7.25 lei. Antoniu lui L. Dreifus & Co., grâu 700 hect., 7.25 lei. Dracos & Strass lui M. Roth & Co., grâu 3. v. 8.80 lei. Bril & Reivici lui M. Wolf, orșoacă 2200 hect., 6.45 lei. C. Cotis lui L. Dreifus & Co., meu 500 hect., 4.60 lei. Th. Dimitriadis lui A. Kirschen, grâu 3200 hect., 9.55 lei. L. Rosenberg lui I. Hirsch, ovăș 10 v. 9 lei. S. Einsenstein lui Peiranu fils & Co., sēcără 500 hect., 7.97 $\frac{1}{2}$ lei. G. Grosovic lui I. Hirsch, ovăș 10.000 hect., 8.50 lei. J. Dreifus & Co. lui M. Cohen, grâu 7000 hect., 10.10 lei. Archbold & Yougha-périan lui L. Dreifus & Co., grâu 680 hect., 8.20 lei. Evloghio lui Frații Cucl. & Mih., grâu 1000 hect., 8 lei. J. J. Paspati lui L. Mendl & Co., grâu 1710 hect., 9.30 lei. J. J. Paspati lui L. Mendl & Co., grâu 3020 hect., 9.20 lei. Bach lui L. Mendl & Co., grâu 1810 hect., 9.60 lei. E. Georgief lui L. Mendl & Co., grâu 2200 hect., 10 lei. A. Emberico lui L. Mendl & Co., grâu 3900 hect., 9.20 lei. A. Nicolau lui Galatziato freres, grâu 4000 hect., 8.85 lei. Frații Cucl. & Mih. lui M. Cohen, porumb 5000 hect., 7.60 lei. E. Georgief lui Peiranu fils & Co., grâu 2500 hect., 8.10 lei. E. Georgief lui Peirano fils & Co., grâu 2400 hect., 8 lei. Frații Cucl. & Mih. lui L. & M. Feitler, grâu 8000 hect., 8.40 lei. J. Dreifus & Co. lui M. Roth & Co., grâu 9000 hect., 10.30 lei. S. Einsenstein lui A. Kirschen, grâu 1600 hect., 7.55 lei. Galano & Laludi lui Sam. & Fried., grâu 6500 hect., 9 lei. C. G. Haracopo lui Czvetovics, grâu 3350 hect., 8.75 lei. G. Grosovic lui Czvetovics, grâu 3550 hect., 8.65 lei. J. J. Paspati lui Bloch & Co., sēcără 2258 hect., 8.35 lei.

Cereale sosite.

Pe apă: grâu 69.780 hect., sēcără — hect., orz — hect., porumb 2600 hect., fasole 1250 hect.

Pe uscat: grâu 14.335 hect., sēcără 1400 hect., orz 5600 hect., porumb — hect., fasole — hect.

Pretul mărfurilor

Tirgul de rîmător în Steinbruch. În 27 Septembrie n. s'au notat: unguresci bătrâni grei — cr. până — cr. unguresci grei tineri 45 — cr. până 45 $\frac{1}{2}$ cr. de mijloc — cr. până — cr. ușori 47 — cr. până 48 — cr. marfă țerănească grea — cr. până — cr. de mijloc 44 $\frac{1}{2}$ cr. până 45 $\frac{1}{2}$ cr. ușori 46 — cr. până 47 — cr. românesco, de Bakony, grei — cr. până — cr. transito grei — cr. până — cr. transito de mijloc — cr. până — cr. transito ușori — cr. până — cr. transito sərbesci grei 44 cr. până 44 $\frac{1}{2}$ cr. transito de mijloc 45 $\frac{1}{2}$ cr. până 45 cr. transito ușori 46 — cr. până 46 — cr.

Pe apă: grâu 69.780 hect., sēcără — hect., orz — hect., porumb 2600 hect., fasole 1250 hect.

Pe uscat: grâu 14.335 hect., sēcără 1400 hect., orz 5600 hect., porumb — hect., fasole — hect.

Bursa de Viena.
Din 27 Sept. n. 1892.
Renta de aur ung. 6 $\frac{1}{2}$ — 112.60
„ „ hărde 4 $\frac{1}{2}$ — 100.45
„ „ hărde 5 $\frac{1}{2}$ — 100.35
Împrumutul căilor ferate ung. — 120.25
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune) — 117.50
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune) — 100.50
Bonuri rurale ung. — 94.24
„ „ „ „ — 95 —
Obligațiunile desp. regalilor — 100 —
Împrumut cu premiu ung. — 144 —
Louri pentru regularizarea Tisei și Seghedin — 139 —
Renta de hărde austriacă — 96.40
„ de argint austriacă — 96.10
„ de aur austriacă — 116.50
Louri austriaci din 1860 — 151 —
Acțiunile băncii austro-ungare — 991 —
„ de credit ung. — 357 —
„ „ „ „ aust. — 816 —
Serisuri fonciare ale institut. de cred și economii „Albina” — 101 —
Argintul — 105 —
Galbeni împărătesci — 5.67
Napoleon-d'ori — 9.50
Mărci 100 imp. germane — 58.80
Londra 10 Livres sterlingi — 119.80

Bursa de București.
Din 14 Sept. st. v. — 4 oare p. m. Cassa — 99.35
Renta rom. per 1875 5 $\frac{1}{2}$ — 97 —
Renta română amort. 5 $\frac{1}{2}$ — 97 —
(Schuldverschreib.) — 97 —
Oblig. de stat. C. F. R. 6 $\frac{1}{2}$ — 101.50
Renta rom. (Rur. conv.) 6 $\frac{1}{2}$ — 273 —
Împrumutul municipal 5 $\frac{1}{2}$ — 98 —
Serisuri func. rurale 7 $\frac{1}{2}$ — 101.50
Serisuri func. rurale 5 $\frac{1}{2}$ — 102 —
(dan urbane 7 $\frac{1}{2}$ — 98 —
„ 6 $\frac{1}{2}$ — 84 —
Banca Nat. (500 lei vîrș. intr.) — 1673 —
Soc. Dacia-Rom. (250 lei vîrș.) — 393 —
Soc. de Asig. Nat. (200 lei vîrș.) — 410 —
Soc. rom. de reasig. — 101 —
Soc. r. de con. (250 lei vîrș.) — 101 —
Oblig. Cășii Pensiunilor — 101 —
Agio — 101 —
Schimb — 101 —
Londra 3 luni — 101 —
„ 6 luni — 101 —
Berlin 3 luni — 101 —
„ 6 luni — 101 —
Paris 3 luni — 101 —
„ 6 luni — 101 —
Vienna — 101 —
Agio — 101 —
Pentru redacțiune responsabil: Andrei Halter,

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 27 Sept. n. 1892.

Mărfuri	Unitate	Cantitate	Preț per 100 chilogr.	Cantitate	Preț per 100 chilogr.
Grâu	74	—	—	75	7.45
Bătășene vechi	74	—	—	75	7.55
Grâu dela Tisa	74	—	—	75	7.55
Grâu „Pasta”	74	—	—	75	7.50
Grâu de Alba-Reg.	74	—	—	75	7.55
„Bacon”	74	—	—	75	7.55
Grâu ung. de Nord	74	—	—	75	7.55
Semințe, roșii ori negre	—	—	—	—	—
„Săcar”	—	—	—	—	—
„Orz”	—	—	—	—	—
„Yvș”	—	—	—	—	—
Cucuruz (porum)	—	—	—	—	—
Meiu	—	—	—	—	—
Hrșcă	—	—	—	—	—
Grâu	—	—	—	—	—
Cucuruz	—	—	—	—	—
Orz	—	—	—	—	—
„Săcar”	—	—	—	—	—
„Orz”	—	—	—	—	—
„Yvș”	—	—	—	—	—
Cucuruz (porum)	—	—	—	—	—
Meiu	—	—	—	—	—
Hrșcă	—	—	—	—	—
„Săcar”	—	—	—	—	—
„Orz”	—	—	—	—	—
„Yvș”	—	—	—	—	—
Cucuruz (porum)	—	—	—	—	—
Meiu	—	—	—	—	—
Hrșcă	—	—	—	—	—
„Săcar”	—	—	—	—	—
„Orz”	—	—	—	—	—
„Yvș”	—	—	—	—	—
Cucuruz (porum)	—	—	—	—	—
Meiu	—	—	—	—	—
Hrșcă	—	—	—	—	—
„Săcar”	—	—	—	—	—
„Orz”	—	—	—	—	—
„Yvș”	—	—	—	—	—
Cucuruz (porum)	—	—	—	—	—
Meiu	—	—	—	—	

Călinarul Poporului

pe anul 1893

va ești de sub presă peste vre-o câteva zile. El se distinge și de astădată prin un cuprins bogat.

Prețul 20 cr.

Comande se primesc de toate librăriile și de

„Institutul Tipografic” în Sibiu.

Legea veterinară.

Prin articolul de lege VII. din 1888 s'a regulat în patria noastră afacerile veterinare. Nu numai fiecare proprietar de vite are trebuință de cunoștința dispozițiilor acestei legi, dar și toate primăriile comunale. Aci se regulează toate afacerile cu pasapoarte, cu tirgurile de vite, cu boalele contagioase etc. etc. Dl Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a publicat o explicațiune populară a acestei legi. Reuniunea agricolă română din Sibiu s'a îngrijit pentru traducerea acelei broșuri în limba română, care poartă titlul:

Învățătorul Munteanu

împărtășește economilor cele mai de lipsă cunoștințe despre

LEGEA VETERINARĂ

BOALELE CONTAGIOASE

stând cu dinșii la sfat în lungile seri ale iernii.

De

Tormay Béla.

(134 pag. VIII.)

Broșura costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cumpăra dela

Institutul Tipografic în Sibiu.

Institutul tipografie în Sibiu.

Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI”.

1. **Pădureanca.** Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
2. **Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. **Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. **Pipăruș Petru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. **Păcală și tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. **Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. **Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. **Colăcărul.** Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. **Fica a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. **Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
11. **Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. **Îndărășnicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. **Blăstēm de mamă.** Legenda populară din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
14. **Bunica** de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
15. **Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. **Din bătrâni.** Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. **Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. **Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Gervay. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. **Cenușoara.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. **Un pețitor îndărășnic.** Novela de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. **Prietenul meu Vântură-Teasă.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. **Scăpărătoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. **Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. **Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. **Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
26. **Taina unei vieți.** De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. **Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. **Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. **Sgârșitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. **Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. **Nuscul-împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanu”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. **Dina-împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanu”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. **Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. **Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. **Un idil în Roșeni.** Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. **Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. **Prințesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. **Dina mărgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. **Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. **O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. **Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. **Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. **Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. **Rusalin păcurarul.** Poveste de Nicolae Trimbișanu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
45. **Roma învinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
46. **Clara Milici.** Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 b.

O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1-a Maiu 1892.

Budapesta—Predeal									
Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
10.—	8.05	8.05	2.15	pl. Viena	sos.	3.—	1.55	3.—	7.20
8.25	2.10	3.20	5.50	Budapesta	↑	6.20	7.30	6.35	1.50
11.35	4.14	6.50	9.22	Szolnok	↑	2.55	5.23	3.31	11.46
2.12	5.58	11.53	12.57	P. Ladány	↑	12.06	3.46	1.16	10.05
3.33	7.08	12.05	1.50	sos.	↓	2.25	11.04	8.43	12.09
4.—	7.15	2.24	2.19	pl. Oradea-mare	sos.	2.18	10.44	8.38	11.51
4.30	7.43	1.02	3.08	Mező-Telek	↑	1.52	10.07	8.13	11.17
5.22	8.18	2.14	3.46	Rév	↑	1.04	9.30	10.42	11.17
5.45	2.50	4.07	3.26	Bratca	↑	1.26	9.10	7.47	10.23
6.05	8.51	3.18	4.16	Bucia	↑	8.51	8.51	10.06	11.17
6.31	9.07	3.54	4.53	Ciucia	↑	3.53	8.25	7.08	9.51
7.12	9.37	4.52	5.32	Huiedin	↑	2.58	12.47	7.47	6.39
7.29	5.16	5.48	4.50	Stana	↑	2.20	12.17	7.28	8.58
7.49	5.47	6.08	5.48	Aghirș	↑	1.46	7.02	6.07	8.29
8.01	6.08	6.24	5.42	Ghirbău	↑	1.13	6.29	5.43	8.—
8.14	6.30	6.39	5.55	Nădeș	↑	12.50	6.08	5.25	7.40
8.29	10.37	6.57	6.59	pl. Cluj	sos.	12.17	11.01	6.08	5.25
8.46	11.10	8.20	6.18	pl. Apahida	sos.	10.45	5.14	4.48	6.52
9.03	11.32	8.45	6.34	Ghirș	↑	9.23	3.18	3.—	5.26
10.08	12.50	10.21	7.34	Cucerdea	↑	8.54	2.31	2.08	4.52
10.57	1.25	11.09	7.57	Uioara	↑	2.13	2.—	2.34	4.28
10.56	1.43	11.17	8.22	Vintul-de-sus	↑	8.24	1.35	1.23	4.07
11.04	1.52	11.26	8.88	Aind	↑	8.07	1.08	12.45	3.47
11.28	2.18	11.54	8.48	pl. Teiuș	sos.	8.—	12.28	2.49	7.23
11.45	2.40	12.18	8.48	pl. Crăciunel	sos.	11.57	11.57	2.27	7.23
12.18	1.34	12.58	9.14	Blaj	↑	7.31	11.42	2.13	7.23
12.44	1.51	1.34	9.48	Micăsasa	↑	11.06	11.06	1.39	7.23
12.59	2.29	2.48	9.50	sos. Copșa-mică	sos.	6.57	10.47	1.18	7.23
1.35	3.03	3.03	10.06	Medias	↑	6.55	10.31	12.58	7.23
1.51	3.26	4.07	10.28	Elisabetopol	↑	6.4	10.09	12.37	7.23
2.12	4.49	11.04	11.04	Sighișoara	↑	6.21	9.31	12.06	7.23
2.31	5.35	11.19	11.19	Hașfalău	↑	5.54	8.58	11.29	7.23
3.04	5.35	12.27	12.27	Homorod	↑	5.34	8.23	11.03	7.23
3.46	7.23	12.58	12.58	Agostonfalva	↑	4.29	6.55	9.46	7.23
4.04	8.09	1.15	1.15	Apăta	↑	3.56	6.09	9.04	7.23
5.26	8.43	1.15	1.15	Feldioara	↑	3.40	5.42	8.37	7.23
6.10	9.18	1.35	1.35	pl. Brașov	sos.	3.19	5.07	8.06	7.23
6.41	10.05	2.09	2.09	pl. Timiș	sos.	2.48	4.20	7.23	7.23
7.17	11.—	2.19	2.19	pl. Predeal	sos.	8.—	12.28	2.49	7.23
8.—	12.28	3.01	3.01	pl. București	sos.	10.17	2.18	6.58	7.23
	12.28	3.81	3.81			9.41	1.42	5.57	7.23
	12.28	3.81	3.81			9.12	1.12	5.16	7.23
	12.28	3.81	3.81			9.12	1.12	5.16	7.23
	12.28	3.81	3.81			9.12	1.12	5.16	7.23